

ชื่อผลงานวิจัย (ไทย)

การพัฒนาแบบการบริหารสถานศึกษาเอกชนสู่ความเป็นเลิศ

ชื่อผลงานวิจัย (อังกฤษ)

A Development Model For Private Schools Administration To Excellence

ชื่อนักวิจัย

ภาวินทร์ ณ พัทลุง

ปีที่ผลงานวิจัยเสร็จ

พ.ศ. 2560

บทคัดย่อ

การวิจัยในครั้งนี้ มีวัตถุประสงค์หลักเพื่อพัฒนาแบบการบริหารสถานศึกษาเอกชนสู่ความเป็นเลิศ แบ่งขั้นตอนการวิจัยออกเป็น 4 ตอน คือ 1) ศึกษาสภาพปัจจุบัน เอกสาร แนวคิดทฤษฎีและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องเกี่ยวกับการบริหารสถานศึกษาเอกชนสู่ความเป็นเลิศ โดยแบ่งออกเป็น 2 ขั้นตอนย่อย คือ 1) ศึกษา วิเคราะห์ สภาพปัจจุบัน ของการบริหารคุณภาพการศึกษาโดยศึกษาแนวคิดทฤษฎีการบริหารสู่ความเป็นเลิศ 2) ศึกษาสถานศึกษาเอกชนในภาคใต้ตอนบนที่เป็นเลิศทางการบริหาร โดยเลือกแบบเจาะจงตามเกณฑ์ที่กำหนด คือ (ก) เป็นสถานศึกษาเอกชนที่ได้รับการประเมินรอบ 3 ระดับ ดีมากทุกมาตรฐาน จากสำนักงานรับรองมาตรฐานและประเมินคุณภาพการศึกษา องค์การมหาชน (สมศ.) (ข) เป็นสถานศึกษาเอกชนที่ได้รับการแนะนำจากสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาเอกชน (สช.) และ (ค) เป็นสถานศึกษาเอกชนที่มีผลการทดสอบและประเมินผลทางการศึกษาระดับชาติตามมาตรฐานการศึกษา (O-NET) จากสถาบันทดสอบทางการศึกษาแห่งชาติ องค์การมหาชน (สทศ.) สูงกว่าสถานศึกษาของรัฐบาล 2) วิเคราะห์องค์ประกอบของรูปแบบการบริหารสถานศึกษาเอกชนสู่ความเป็นเลิศ 3) พัฒนา (ร่าง) รูปแบบการบริหารสถานศึกษาเอกชนสู่ความเป็นเลิศ โดยการสัมภาษณ์เชิงลึกและการสนทนากลุ่ม (Focus Group Discussion) และ 4) ตรวจสอบ ยืนยันรูปแบบการบริหารสถานศึกษาเอกชนสู่ความเป็นเลิศ โดยการสัมภาษณ์ผู้เชี่ยวชาญ ผู้ทรงคุณวุฒิ (Connoisseurship) การวิเคราะห์ข้อมูลโดยการแจกแจงความถี่ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และการสังเคราะห์เนื้อหา

ผลการวิจัยพบว่า

1. สภาพปัจจุบันของการบริหารสถานศึกษาเอกชนสู่ความเป็นเลิศ โดยภาพรวมพบว่า มีองค์ความรู้ที่หลากหลายทั้งด้านการขับเคลื่อนการจัดการศึกษาและด้านการวางแผนเชิงกลยุทธ์ แต่เนื่องจากบริบทเฉพาะของแต่ละสถานศึกษา ทำให้มีการบูรณาการเพื่อนำไปสู่การปฏิบัติจริงมีระดับการปฏิบัติค่อนข้างน้อย

2. ผลการวิเคราะห์องค์ประกอบของรูปแบบการบริหารสถานศึกษาเอกชนสู่ความเป็นเลิศ พบว่า ประกอบด้วย 5 องค์ประกอบ คือ องค์ประกอบที่ 1 การดำเนินงาน การปฏิบัติการ อย่างมีอาชีพ องค์ประกอบที่ 2 ความพยายาม/ความตระหนัก องค์ประกอบที่ 3 วิสัยทัศน์กว้างไกล องค์ประกอบที่ 4 การบูรณาการ และองค์ประกอบที่ 5 แผนนโยบายการจัดการศึกษาของชาติ

3. ผลการพัฒนารูปแบบการบริหารสถานศึกษาเอกชนสู่ความเป็นเลิศ ที่สามารถนำไปบูรณาการเพื่อนำไปสู่การปฏิบัติได้จริง (Feasibility for Implementation) ซึ่งผู้วิจัยเรียกว่า "PAWIN Model" มีส่วนประกอบที่สำคัญ 5 ส่วน คือ 1) มีการดำเนินงาน

การปฏิบัติการอย่างมืออาชีพ (Professional) 2) มีความพยายาม/ความตระหนัก (Attempt & Awareness) 3) วิสัยทัศน์กว้างไกล (World Wide Vision) 4) มีการบูรณาการ (Integrated) และ 5) ตอบสนองต่อแนวนโยบายการจัดการศึกษาของชาติ (National Education)

4. ผลการตรวจสอบประสิทธิภาพ ยืนยันรูปแบบการบริหารสถานศึกษาเอกชนสู่ความเป็นเลิศ โดยการสัมภาษณ์ อิงผู้เชี่ยวชาญ ผู้ทรงคุณวุฒิ พบว่า มีความเหมาะสม มีความเป็นไปได้ มีความสอดคล้อง และมีความเป็นประโยชน์ทุกด้าน

คำสำคัญ

รูปแบบการบริหารสถานศึกษา, สถานศึกษาเอกชน, ความเป็นเลิศ

ความเป็นมา/หลักการและเหตุผล

ประเทศไทยจำเป็นต้องมีการปฏิรูปการศึกษาเช่นเดียวกับประเทศในแถบเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ เนื่องจากการประเมินผล การปฏิรูปการศึกษาในทศวรรษที่ผ่านมา การศึกษาวิจัยทิศทางการศึกษาและปัจจัยที่ส่งผลต่อการศึกษาไทยในอนาคต ทั้งการ ประกาศใช้รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2550 นโยบายการศึกษาของรัฐบาลปัจจุบันและแนวโน้มการเปลี่ยนแปลง ทั้งด้านเศรษฐกิจ สังคม ประชากร พลังงานและสิ่งแวดล้อม วิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี รวมทั้งกระแสโลกาภิวัตน์ จึงมีกรอบแนวคิด และกรอบการปฏิรูปการศึกษาในทศวรรษที่ 2 (พ.ศ. 2552 - 2561) 4 ประการคือ พัฒนาคุณภาพคนไทยยุคใหม่ พัฒนาครูยุคใหม่ พัฒนาคุณภาพสถานศึกษาและแหล่งเรียนรู้ยุคใหม่ และพัฒนาคุณภาพการบริหารจัดการใหม่ (กนกอร สมปราชญ์, 2559, 1)

การบริหารกิจการใด ๆ ที่เกี่ยวข้องกับสาธารณะในยุคโลกาภิวัตน์มีความจำเป็นต้องอาศัยผู้บริหารมืออาชีพ จึงจะทำให้ธุรกิจ ต่างๆ เหล่านั้นดำเนินการไปด้วยดี และบรรลุจุดมุ่งหมายที่กำหนดไว้ ทั้งนี้ เพราะการเปลี่ยนแปลงด้านเศรษฐกิจ สังคมและความก้าวหน้าทางเทคโนโลยีเป็นไปอย่างรวดเร็วอย่างไร้พรมแดนและกระทบกระเทือนไปทุกประเทศทั่วโลก ในด้านการศึกษาก็ไม่เว้น มีความจำเป็นต้องอาศัยผู้บริหารการศึกษาและผู้บริหารสถานศึกษามืออาชีพ จึงจะทำให้การบริหารและการจัดการศึกษาประสบความสำเร็จและเป็นไปตามแนวทางที่พึงประสงค์ (ธีระ รุญเจริญ, 2557, 41)

ความเป็นเลิศของโรงเรียนเป็นการพัฒนาด้านคุณภาพของโรงเรียนให้ได้มาตรฐานตามเกณฑ์การจัดการศึกษาของระบบสากล เช่น ประเทศสหรัฐอเมริกาได้นำเกณฑ์การจัดการศึกษาตามรางวัลคุณภาพแห่งชาติ (Malcolm Baldrige National Quality Award : MBNQA) เป็นแบบอย่างในการพัฒนาโรงเรียนในประเทศสหรัฐอเมริกา ต่อมาประเทศพัฒนาแล้วทั่วโลกได้นำแนวคิดดังกล่าวมาใช้จนเกิดผลสำเร็จ เช่น สิงคโปร์ ญี่ปุ่น ออสเตรเลีย ฮองกง ส่วนประเทศไทยได้นำมาปรับใช้ในการศึกษาเช่นเดียวกัน เรียกว่า เกณฑ์รางวัลคุณภาพแห่งชาติประเทศไทย (Thailand Quality Award : TQA) โดยสำนักงานรางวัลคุณภาพแห่งชาติ ภายใต้การบริหารจัดการของสถาบันเพิ่มผลผลิตแห่งชาติ นำเกณฑ์รางวัลคุณภาพแห่งชาติประเทศไปพัฒนาศักยภาพระบบการบริหารจัดการให้สู่ความเป็นเลิศ (โชติช่วง พันธ์เวส, 2551, 117)

สภาพปัจจุบันการจัดการศึกษามีความสำคัญและจำเป็นต้องดำเนินการเพื่อให้เกิดประสิทธิภาพในการบริหารจัดการของโรงเรียนนั้น สิ่งที่มีความสำคัญในการที่จะนำนโยบายทางการศึกษาไปสู่การปฏิบัติเพื่อให้บรรลุตามวัตถุประสงค์หรือเป้าหมายที่กำหนดได้หรือไม่ ขึ้นอยู่กับกระบวนการบริหารของโรงเรียนเป็นสำคัญ โดยที่พฤติกรรมตามกระบวนการบริหารของโรงเรียนจะเป็นตัวบ่งชี้ถึงความสำเร็จหรือความล้มเหลวและส่งผลถึงคุณภาพ หรือไม่มีคุณภาพของสถานศึกษา ซึ่งหมายถึงความมีประสิทธิภาพของโรงเรียนนั่นเอง นอกจากนี้ในด้านนโยบายของการกระจายอำนาจ ด้านการบริหารที่ยึดการใช้รูปแบบของการบริหาร โดยใช้โรงเรียนเป็นฐาน ซึ่งตั้งอยู่บนหลักการพื้นฐานเดียวกันทุกโรงเรียนต้องใช้ในการบริหารงานคือ การกระจายอำนาจจัดการศึกษาให้กับประชาชนและโรงเรียนมีอิสระการบริหารด้วยตนเองมากขึ้น อีกทั้งการมีส่วนร่วมของผู้ที่เกี่ยวข้องในการกำหนดนโยบายและวางแผนการบริหารโรงเรียนด้วย โรงเรียนจึงต้องสร้างผู้บริหารที่มีภาวะผู้นำแบบเกื้อหนุนที่พร้อมจะให้การสนับสนุนและอำนวยความสะดวก

สะดวกต่อการพัฒนามาตรฐาน พร้อมที่รับการตรวจสอบได้เพื่อให้เกิดการบริหารและจัดการศึกษาเป็นไปตามมาตรฐานที่กำหนดไว้ (ธีระ รุญเจริญ, 2550, 166)

การบริหารจัดการสถานศึกษาของกระทรวงศึกษาธิการในปัจจุบัน ภายใต้บทบัญญัติแห่งกฎหมายการศึกษาที่เรียกว่า "พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ.2542" และแก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2545 ตามมาตรา 39 โดยกำหนดให้กระทรวงกระจายอำนาจการบริหารและการจัดการศึกษาไปยังสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาและสถานศึกษา โดยยึดหลักการการจัดระบบโครงสร้างและกระบวนการจัดการศึกษาให้มีความเป็นเอกภาพในด้านนโยบายและความหลากหลายในการปฏิบัติด้านวิชาการ งบประมาณ การบริหารงานบุคคล และการบริหารงานทั่วไป เพื่อให้เกิดความคล่องตัวและมีอิสระในการบริหารจัดการที่มีประสิทธิภาพและเกิดประสิทธิผล ซึ่งเป็นการสร้างความเข้มแข็งให้กับสถานศึกษาที่จะสามารถจัดการศึกษาได้อย่างมีคุณภาพได้มาตรฐานและสามารถพัฒนาได้อย่างต่อเนื่อง (สมาน อัครภูมิ, 2557, 338)

สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษาได้รายงานการศึกษาสภาพปัญหาของโรงเรียนหรือสถานศึกษาว่า ส่วนใหญ่ประสบปัญหาคลายคลึงกัน 4 ด้าน คือ ปัญหาด้านการบริหารจัดการ ผู้บริหารส่วนใหญ่ยังขาดทักษะในการบริหารจัดการ โดยเฉพาะงานวิชาการ ซึ่งมีบริบทต่างๆ จากโรงเรียนขนาดต่างๆ การใช้ข้อมูลสารสนเทศ การนำเอาผลการประเมินงาน/โครงการมาใช้วางแผนปรับปรุงพัฒนางานยังมีน้อย นอกจากนี้การอพยพเคลื่อนย้ายของประชากรวัยเรียนไปรับจ้างต่างพื้นที่ ทำให้เกิดปัญหาอุปสรรคเกี่ยวกับการดำเนินงานของโรงเรียนเป็นอย่างยิ่ง ประกอบกับ ประชากรมีแนวโน้มลดลงอย่างต่อเนื่อง ดังนั้นจึงทำให้มีโรงเรียนขนาดเล็กจำนวนมากมีอัตราครูต่อนักเรียนต่อห้องต่ำกว่ามาตรฐาน ค่าใช้จ่ายของนักเรียน 1 คน สูงกว่าโรงเรียนขนาดอื่นๆ เมื่อเปรียบเทียบกับทรัพยากรที่รัฐมอบให้โรงเรียนไม่สมดุลกัน ปัญหาด้านการเรียนการสอน พบว่าครูส่วนใหญ่ขาดทักษะ ครูไม่ครบชั้น และนักเรียนมีน้อยในแต่ละชั้น ครูสอนไม่เต็มเวลาและไม่เต็มความสามารถ เพราะมีภารกิจอื่นที่ครูจำเป็นต้องปฏิบัติหลักสูตรและแผนการจัดการเรียนรู้ไม่สอดคล้องกับบริบทของโรงเรียน สื่อ การเรียนการสอน และแหล่งเรียนรู้มีจำนวนจำกัด ซึ่งสาเหตุมาจากโรงเรียนได้รับงบประมาณน้อย สื่อเทคโนโลยีและการสื่อสารมีการใช้อย่างจำกัดหรือใช้ได้อย่างไม่มีประสิทธิภาพ ปัญหาด้านความพร้อมเกี่ยวกับปัจจัยสนับสนุน การจัดงบประมาณให้กับโรงเรียนได้ใช้เกณฑ์การจัดสรรหลายเกณฑ์ เพราะต้องคำนึงถึงประสิทธิภาพในการใช้จ่ายงบประมาณ โรงเรียนไม่สามารถระดมทรัพยากรจากผู้ปกครองและชุมชนได้มากนัก เนื่องจากผู้ปกครองยากจน และปัญหาด้านการมีส่วนร่วมของเครือข่ายต่างๆ ในการจัดการศึกษา แม้ว่าจะมีตัวแทนของชุมชนและองค์กรต่างๆ เข้ามามีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาในรูปแบบคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน แต่ก็ไม่มีบทบาทมากนักหรือน้อยมาก หรือไม่เลย ในบางพื้นที่ชุมชนผู้ปกครองมีฐานะยากจนไม่สามารถส่งเสริมสนับสนุนการดำเนินงานของโรงเรียนและการเรียนของบุตรหลานได้ (สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน, 2551, 5-7)

จากสภาพดังกล่าวข้างต้นชี้ให้เห็นว่า โรงเรียนยังไม่สามารถที่จะปฏิบัติหน้าที่ตามบทบาทและอำนาจหน้าที่ได้ตามเกณฑ์มาตรฐานและคุณภาพการศึกษาที่กำหนด โดยเฉพาะการใช้องค์ประกอบด้านต่างๆ ในการบริหารงานที่ส่งผลถึงความสำเร็จของความสำเร็จมีประสิทธิภาพและคุณภาพของสถานศึกษาไปสู่ความเป็นเลิศเป็นสำคัญ โดยที่ เซอร์จิโอวานี (Sergiovanni) ได้ชี้ให้เห็นว่า โรงเรียนที่ดีมีคุณภาพนั้นคือ คุณภาพของการบริหารโรงเรียน (Thomas J. Sergiovanni, 1991) ส่วนบาสเก็ต และมิคลอส (Baskett & Miklos) ได้ให้ความคิดเห็นว่า บทบาทของการบริหารโรงเรียนมีผลต่อการสร้างคุณภาพของโรงเรียน (S. Baskett & E. Miklos, 1992) และนอกจากนี้ ออสตินและเรโนลด์ (Austin & Reynolds) ได้สรุปว่า กระบวนการบริหารของโรงเรียนครูใหญ่จะมีอิทธิพลต่อความสำเร็จและความมีประสิทธิภาพของโรงเรียน (G.E. Austin & D. Reynold, 1990)

โรงเรียนเอกชนได้เข้ามามีบทบาทที่สำคัญในการจัดการศึกษาของประเทศไทย การจัดให้บริการด้านการศึกษาเพื่อแบ่งเบาภาระของรัฐบาลโดยตลอด โดยเฉพาะในส่วนที่รัฐไม่สามารถจัดได้หรือจัดได้ไม่เพียงพอ อันเนื่องมาจากข้อจำกัดด้านทรัพยากร สภาพปัจจุบันของโรงเรียนเอกชน มีดังนี้ 1) นักเรียนโรงเรียนเอกชนได้คะแนนเฉลี่ยตามรายวิชาสูงกว่าคะแนนเฉลี่ยผลการทดสอบทางการศึกษาแห่งชาติขั้นพื้นฐาน และสูงกว่าคะแนนเฉลี่ยผลการทดสอบการศึกษาระดับชาติขั้นพื้นฐาน 2) โรงเรียนเอกชนส่วนใหญ่ได้รับ

การรับรองร้อยละ 86.93 ซึ่งสูงกว่าภาพรวมของผลการประเมินสถานศึกษาระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน 3) โรงเรียนเอกชนช่วยลดงบประมาณของรัฐในการจัดการศึกษา คิดเป็นร้อยละ 10.43 ในช่วง 10 ปีที่ผ่านมา โรงเรียนเอกชนได้ช่วยแบ่งเบาภาระของรัฐในการจัดการศึกษาขั้นพื้นฐานเป็นจำนวนมาก ปัจจุบันโรงเรียนเอกชนได้รับผลกระทบอันเนื่องมาจากการลดลงของประชากร นโยบายเรียนฟรี 15 ปีของรัฐบาล การจัดการศึกษาขององค์การปกครองส่วนท้องถิ่น และการสอบบรรจุครูของโรงเรียนรัฐบาล การปรับเงินเดือนของผู้สำเร็จการศึกษาระดับปริญญาตรี และการแข่งขันระหว่างโรงเรียนเอกชนด้วยกันเอง ทำให้โรงเรียนเอกชนจำนวนหนึ่งต้องปิดกิจการลง เนื่องจากผู้ปกครองได้ให้ความสำคัญเกี่ยวกับการจัดการศึกษาเป็นปัจจัยในการตัดสินใจส่งบุตรหลานเข้าเรียน ดังนั้นโรงเรียนเอกชนจำเป็นต้องปรับปรุงคุณภาพในการจัดการศึกษาและการเปลี่ยนแปลงสถานศึกษาสู่ความเป็นเลิศ เพื่อเป็นจุดขายและเป็นปัจจัยสำคัญที่จะทำให้โรงเรียนเอกชนยังคงดำเนินกิจการอยู่ได้ (อรุณ จุติผล, 2554, 78)

จากแนวคิดของนักวิชาการ นักการศึกษาดังกล่าวข้างต้น จะเห็นว่าโรงเรียนที่ประสบผลสำเร็จจะเป็นโรงเรียนที่มีคุณภาพตามมาตรฐานไปสู่ความเป็นเลิศ ซึ่งเป็นผลมาจากองค์ประกอบที่ไปสู่ความเป็นเลิศนั้น มีความสำคัญยิ่งต่อรูปแบบการบริหารโรงเรียนซึ่งทำให้ผู้วิจัยมีความสนใจและต้องการศึกษาเกี่ยวกับรูปแบบของการบริหารสถานศึกษาเอกชนสู่ความเป็นเลิศ ซึ่งควรประกอบด้วยองค์ประกอบใดบ้าง มาเป็นแนวคิดในการพัฒนาระบบการบริหารสถานศึกษาให้ประสบความสำเร็จในการบริหารจนทำให้สถานศึกษามีประสิทธิผลนำไปสู่ความเป็นเลิศต่อไป

วัตถุประสงค์การวิจัย

1. เพื่อศึกษาองค์ประกอบรูปแบบของการบริหารสถานศึกษาเอกชนสู่ความเป็นเลิศ
2. เพื่อพัฒนารูปแบบการบริหารสถานศึกษาเอกชนสู่ความเป็นเลิศ
3. เพื่อตรวจสอบประสิทธิผลและยืนยันรูปแบบการบริหารสถานศึกษาเอกชนสู่ความเป็นเลิศ

ขอบเขตของการวิจัย

การวิจัยเรื่อง "การพัฒนารูปแบบการบริหารสถานศึกษาเอกชนสู่ความเป็นเลิศ" ผู้วิจัยได้กำหนดขอบเขตการวิจัย ดังต่อไปนี้

ขอบเขตเนื้อหา ในการวิจัยผู้วิจัยใช้แนวคิดเกณฑ์การประเมินผลความเป็นเลิศที่ได้รับการยอมรับอย่างแพร่หลาย ได้แก่แนวคิดทฤษฎีเกี่ยวกับการพัฒนาคุณภาพองค์กร แนวคิดทฤษฎีเกี่ยวกับความเป็นเลิศของสถานศึกษา แนวคิดทฤษฎีเกี่ยวกับการบริหารโรงเรียนคุณภาพในประเทศไทย แนวคิดทฤษฎีเกี่ยวกับความเป็นเลิศเฉพาะทางของโรงเรียนเอกชน การศึกษาวิเคราะห์สังเคราะห์ เอกสารแนวคิด ทฤษฎี งานวิจัยในประเทศและต่างประเทศ และความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญ ผู้ทรงคุณวุฒิ

ขอบเขตด้านประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

1. ประชากร คือ ผู้รับใบอนุญาต ผู้บริหาร ครู และคณะกรรมการบริหารสถานศึกษาเอกชนในภาคใต้ตอนบน ประกอบด้วย 7 จังหวัด ได้แก่ ชุมพร สุราษฎร์ธานี ระนอง พังงา ภูเก็ต กระบี่ และนครศรีธรรมราช

2. กลุ่มตัวอย่าง คือ ผู้รับใบอนุญาต ผู้บริหาร ครู และคณะกรรมการบริหารสถานศึกษาเอกชนในภาคใต้ตอนบน จำนวน 32 โรง โดยเลือกแบบเจาะจงตามเกณฑ์ที่กำหนด คือ 1) เป็นสถานศึกษาเอกชนที่ได้รับการประเมินรอบ 3 อยู่ในระดับดีมากทุกมาตรฐาน จากสำนักงานรับรองมาตรฐานและประเมินคุณภาพการศึกษา องค์การมหาชน (สมศ.) 2) เป็นสถานศึกษายอดนิยมที่ได้รับการแนะนำจากสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาเอกชน (สช.) และ 3) เป็นสถานศึกษาเอกชนที่มีผลการทดสอบและประเมินผลทางการศึกษาระดับชาติตามมาตรฐานการศึกษา (O-NET) จากสถาบันทดสอบทางการศึกษาแห่งชาติ องค์การมหาชน (สทศ.) สูงกว่าสถานศึกษาของรัฐบาล

ขอบเขตด้านเวลา ปีการศึกษา 2559

📁 ทฤษฎีที่ใช้ในการศึกษา/ที่เกี่ยวข้อง

การวิจัยเรื่อง การพัฒนารูปแบบการบริหารสถานศึกษาเอกชนสู่ความเป็นเลิศ ผู้วิจัยได้ศึกษาเอกสาร แนวคิด ทฤษฎี ตำรา และงานวิจัยต่างๆ ที่เกี่ยวข้อง เพื่อนำไปสู่การวิจัยในครั้งนี้ จำแนกสาระออกเป็น 7 ประเด็น ได้แก่

- 1) รูปแบบและการพัฒนารูปแบบ
- 2) แนวคิดเกี่ยวกับการบริหารสถานศึกษาเอกชน
- 3) แนวคิดเกี่ยวกับการบริหารสู่ความเป็นเลิศ
- 4) แนวคิดทฤษฎีเกี่ยวกับการพัฒนาคุณภาพองค์กร
- 5) แนวคิดทฤษฎีเกี่ยวกับการบริหารโรงเรียนคุณภาพในประเทศไทย
- 6) แนวคิดทฤษฎีเกี่ยวกับความเป็นเลิศเฉพาะทางของโรงเรียนเอกชน
- 7) งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

📁 วิธีการวิจัย

การวิจัยเรื่อง "การพัฒนารูปแบบการบริหารสถานศึกษาเอกชนสู่ความเป็นเลิศ" เป็นการวิจัยและพัฒนา (Research & Development) มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาองค์ประกอบ พัฒนารูปแบบ ตรวจสอบประสิทธิภาพ และยืนยันรูปแบบการบริหารสถานศึกษาเอกชนสู่ความเป็นเลิศ โดยมีวิธีดำเนินการวิจัย ดังนี้

1. ศึกษาเอกสาร แนวคิดทฤษฎี และงานวิจัยที่เกี่ยวข้องเพื่อให้การวิจัยดำเนินไปตามระเบียบวิธีวิจัยและสอดคล้องกับวัตถุประสงค์ของการวิจัยที่กำหนดไว้ โดยได้ทำการศึกษาสภาพปัญหาและความจำเป็นของการบริหารสถานศึกษาเอกชนสู่ความเป็นเลิศ ด้วยการศึกษา วิเคราะห์ สังเคราะห์ แนวคิด ทฤษฎีและวรรณกรรมที่เกี่ยวข้องต่างๆ แล้วนำข้อสรุปที่ได้มาแล้วทำการสังเคราะห์เนื้อหา (content synthesis) ให้เป็นองค์ความรู้ (Knowledge body) เพื่อนำมากำหนดเป็นตัวแปรองค์ประกอบและใช้เป็นกรอบในการสร้างแบบสอบถาม (questionnaire) และการสัมภาษณ์แบบไม่มีโครงสร้าง (unstructured interview) และดำเนินการสัมภาษณ์ความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญและผู้ทรงคุณวุฒิ โดยการเลือกแบบเจาะจง (purposive method) จำนวน 6 คน ประกอบด้วย ผู้รับใบอนุญาต ผู้บริหาร ครู บุคลากร และผู้ปกครองของสถานศึกษาเอกชนในภาคใต้ตอนบน และผู้บริหารระดับสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ที่มีความรู้ความสามารถ มีความเชี่ยวชาญ และประสบผลสำเร็จในการบริหารสถานศึกษาเพื่อนำมาสร้างแบบสอบถามต่อไป

2. วิเคราะห์องค์ประกอบการบริหารสถานศึกษาเอกชนสู่ความเป็นเลิศ ผู้วิจัยได้นำตัวแปรองค์ประกอบของการบริหารสถานศึกษาเอกชนสู่ความเป็นเลิศที่ได้จากข้อที่ 1 มาพัฒนาเป็นเครื่องมือการวิจัยในลักษณะแบบสอบถาม (questionnaire) ผ่านการตรวจสอบความสอดคล้องของข้อคำถามโดยใช้ค่าดัชนีความตรงเชิงเนื้อหา (Content Validity Index : CVI) โดยผู้เชี่ยวชาญและผู้ทรงคุณวุฒิ จำนวน 9 คน ได้ค่าความสอดคล้องรวม (S-CVI) เท่ากับ 0.95 และได้นำไปทดลองใช้ (Try Out) กับกลุ่มตัวอย่างที่ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่างเดียวกันกับการวิจัยจำนวน 30 คน รวบรวมข้อมูลทั้งหมดแล้ววิเคราะห์หาค่าความเชื่อมั่น (reliability) ของแบบสอบถามด้วยการคำนวณค่าสัมประสิทธิ์แอลฟา (& - Coercion) ตามวิธีการของครอนบาส (Cronbach's Alpha Coefficient) ได้ค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ 0.959 หลังจากนั้นได้นำแบบสอบถามที่จัดทำสมบูรณ์แบบไปสังเคราะห์องค์ประกอบ (factor synthesis) เพื่อได้องค์ประกอบการบริหารสถานศึกษาเอกชนสู่ความเป็นเลิศ

3. การพัฒนารูปแบบการบริหารสถานศึกษาเอกชนสู่ความเป็นเลิศ ผู้วิจัยดำเนินการสร้างรูปแบบ โดยร่างรูปแบบการบริหารสถานศึกษาเอกชนสู่ความเป็นเลิศ โดยการหาความสัมพันธ์ของรูปแบบ และนำร่างรูปแบบไปเข้าโปรแกรมสำเร็จรูปเพื่อศึกษา

ความสอดคล้องของข้อมูลเชิงประจักษ์ และผู้วิจัยได้ดำเนินการพัฒนารูปแบบ โดยตรวจสอบความเหมาะสมของร่างรูปแบบที่ได้จาก ขั้นที่ 1 นำมาประชุมเพื่อระดมความคิดเห็นของการสนทนากลุ่ม (Focus Group Discussion: FGD) และยืนยันเป็นรูปแบบที่ได้จากการศึกษาของผู้วิจัย พร้อมทั้งทำการศึกษา ตรวจสอบ ยืนยันภาคสนาม (field study) กับผู้ที่เกี่ยวข้อง

4. ตรวจสอบประสิทธิภาพและยืนยันรูปแบบการบริหารสถานศึกษาเอกชนสู่ความเป็นเลิศ โดยผู้วิจัยได้กำหนดวิธีการตรวจสอบประสิทธิภาพและยืนยันรูปแบบการบริหารสถานศึกษาเอกชนสู่ความเป็นเลิศ โดยการจัดสัมมนากับผู้ทรงคุณวุฒิ ผู้เชี่ยวชาญ (connoisseurship) เพื่อพิจารณาในด้านความเหมาะสม (propriety) ความเป็นไปได้ (feasibility) ด้านความสอดคล้อง (congruity) และความเป็นประโยชน์ (utility)

ผลการวิจัย

ผลการวิจัยเรื่อง "การพัฒนารูปแบบการบริหารสถานศึกษาเอกชนสู่ความเป็นเลิศ" ผู้วิจัยขอสรุปผลการวิจัย ซึ่งแบ่งออกเป็น 3 ประเด็น ดังนี้

1. องค์ประกอบการบริหารสถานศึกษาเอกชนสู่ความเป็นเลิศ พบว่า ประกอบด้วย 5 องค์ประกอบ เรียงตามลำดับน้ำหนัก องค์ประกอบจากมากไปหาน้อย คือ 1) องค์ประกอบที่ 5 แผนนโยบายการจัดการศึกษาของชาติ 2) องค์ประกอบที่ 3 วิสัยทัศน์กว้างไกล 3) องค์ประกอบที่ 4 การบูรณาการ 4) องค์ประกอบที่ 1 การดำเนินงาน การปฏิบัติการอย่างมืออาชีพ และ 5) องค์ประกอบที่ 2 ความพยายาม/ความตระหนัก

2. เพื่อความเป็นไปได้ในการนำไปสู่การปฏิบัติ (Feasibility for Implementation) ผู้วิจัยได้ออกแบบรูปแบบ องค์ประกอบการบริหารสถานศึกษาเอกชนสู่ความเป็นเลิศ ทั้ง 5 องค์ประกอบ คือ 1) การดำเนินงาน การปฏิบัติการ อย่างมืออาชีพ (Professional) 2) มีความพยายาม/ความตระหนัก (Attempt & Awareness) 3) วิสัยทัศน์กว้างไกล (World Wide Vision) 4) การบูรณาการ (Integrated) และ 5) แผนนโยบายการจัดการศึกษาของชาติ (National Education) เรียกว่า PAWIN Modal

3. ผลการตรวจสอบ ยืนยัน รูปแบบการบริหารสถานศึกษาเอกชนสู่ความเป็นเลิศในด้านความเหมาะสม (propriety) ด้านความเป็นไปได้ (feasibility) ด้านความสอดคล้อง (congruity) และด้านความเป็นประโยชน์ (utility) ของรูปแบบ และข้อคิดเห็นอื่นๆ พบว่า รูปแบบการบริหารสถานศึกษาเอกชนสู่ความเป็นเลิศ มีความถูกต้อง เหมาะสม เป็นไปได้และเป็นประโยชน์

อภิปรายผล

ผลการวิจัยในครั้งนี้ มีประเด็นสำคัญที่ค้นพบจากรูปแบบการบริหารสถานศึกษาเอกชนสู่ความเป็นเลิศ และสามารถนำมา อภิปรายผลตามวัตถุประสงค์ของการวิจัยได้ดังนี้

1. องค์ประกอบการบริหารสถานศึกษาเอกชนสู่ความเป็นเลิศ ประกอบด้วย 5 องค์ประกอบ เรียงตามลำดับน้ำหนัก องค์ประกอบจากมากไปหาน้อย คือ 1) องค์ประกอบที่ 5 แผนนโยบายการจัดการศึกษาของชาติ 2) องค์ประกอบที่ 3 วิสัยทัศน์กว้างไกล 3) องค์ประกอบที่ 4 การบูรณาการ 4) องค์ประกอบที่ 1 การดำเนินงาน การปฏิบัติการอย่างมืออาชีพ และ 5) องค์ประกอบที่ 2 ความพยายาม/ความตระหนัก ทั้งนี้ ผู้วิจัยขออภิปรายผลในภาพรวมว่า เป็นเพราะสภาพปัจจุบันกระแสโลกาภิวัตน์และการบ่งชี้ทางเศรษฐกิจบนเวทีโลก ที่ทำให้สภาพการบริหารจัดการของโรงเรียนต้องเปลี่ยนแปลงตามไปด้วย ซึ่งโรงเรียนไม่ว่าจะเป็นของรัฐหรือเอกชนจะต้องปรับปรุง และพัฒนาองค์กรให้เป็นศูนย์กลางด้านความรู้และวิชาการของชุมชน เพื่อที่จะผลิตเยาวชนให้ได้มาตรฐาน และมีคุณภาพตามความคาดหวังของสังคม และความคาดหวังนี้ย่อมจะขึ้นอยู่กับความเป็นเลิศของโรงเรียนเป็นสำคัญ ในการบริหารโรงเรียนผู้บริหารโรงเรียนจะต้องมีความรู้ความเข้าใจ ความพยายาม ความตระหนัก และมีทักษะในการบูรณาการทางด้านการบริหารจัดการ ให้ความสำคัญกับงานวิชาการ เน้นกระบวนการจัดการเรียนรู้ของครูผู้สอนให้กับนักเรียน สอดคล้องกับการศึกษาของ ศุภลักษณ์

เศษระพานิช (2550) เรื่อง การพัฒนาระบบบริหารที่มุ่งเน้นความเป็นเลิศของสถานศึกษาเอกชน พบว่า องค์ประกอบหลักของการบริหารที่มุ่งเน้นความเป็นเลิศของสถานศึกษาเอกชน มี 9 องค์ประกอบ คือ 1) ภาวะผู้นำของผู้บริหารสถานศึกษา 2) การมุ่งเน้นนักเรียน ผู้ปกครองและผู้เกี่ยวข้อง 3) การวางแผนกลยุทธ์ 4) โครงสร้างขององค์กร 5) การมุ่งเน้นทรัพยากรบุคคล 6) การบริหารงานวิชาการ 7) การบริหารการเงิน 8) การบริหารงานทั่วไป และ 9) การจัดการสารสนเทศและความรู้ หากพิจารณารายละเอียดขององค์ประกอบในแต่ละองค์ประกอบ พบว่าสอดคล้องกับมาตรฐานเพื่อการประเมินคุณภาพภายนอกของ สมศ. เช่น มาตรฐานด้านผู้บริหาร มาตรฐานที่ 10 ผู้บริหารมีภาวะผู้นำและมีความสามารถในการบริหารจัดการ มาตรฐานที่ 9 ครูมีความสามารถในการจัดการเรียนการสอนอย่างมีประสิทธิภาพและเน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ หากพิจารณาถึงขอบข่ายของสถานศึกษาที่กำหนดไว้ในพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 และฉบับแก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2545 มาตรา 39 ได้กำหนดให้กระทรวงศึกษาธิการกระจายอำนาจการบริหาร 4 ด้าน คือ การบริหารด้านวิชาการ การบริหารงบประมาณ การบริหารงานบุคคล และการบริหารทั่วไป ไปยังเขตพื้นที่การศึกษาและสถานศึกษาโดยตรง ซึ่งทำให้สถานศึกษาหรือโรงเรียนมีความคล่องตัวในการบริหารงานมากยิ่งขึ้น และสอดคล้องกับการบริหารงานโรงเรียนในระบบการบริหารจัดการโดยใช้โรงเรียนเป็นฐาน (SBM) ผลการวิจัยในครั้งนี้ครอบคลุมขอบข่ายงานทุกด้านของสถานศึกษา และแยกออกเป็นองค์ประกอบสำคัญไว้อย่างชัดเจน โดยเฉพาะในการบริหารงานของโรงเรียนนั้น โรงเรียนมีความจำเป็นจะต้องมีการกำหนดวิสัยทัศน์ พันธกิจ และเป้าหมาย จัดทำแผนกลยุทธ์เพื่อให้สามารถบริหารจัดการได้อย่างมีประสิทธิภาพ โดยเฉพาะทางด้านการบริหารจัดการด้านการเรียนการสอน ที่สอดคล้องกับวัตถุประสงค์ของโรงเรียน และความต้องการของชุมชน อีกทั้งพัฒนาปรับปรุงบุคลากรของโรงเรียนให้มีความรู้ความเข้าใจ ปรับหน้าที่การทำงานให้ก้าวทันกับแรงผลักดันจากภายนอก และนำสรรพกำลังที่มีอยู่ทั้งหมดไปสู่เป้าหมายของโรงเรียน โดยยึดคุณภาพนักเรียนหรือความคาดหวังต่อความสำเร็จของผู้เรียนเป็นเป้าหมายสูงสุด สำหรับการอภิปรายผลในรายองค์ประกอบ ผู้วิจัยขออภิปรายผล ดังนี้

1.1 องค์ประกอบที่ 1 การดำเนินงาน การปฏิบัติกรอย่างมีอาชีพ โดยรวมมีระดับความคิดเห็นอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อที่มีระดับความคิดเห็นอยู่ในระดับมากที่สุด พบว่า ข้อที่ 1) การกำหนดทิศทาง วิสัยทัศน์ พันธกิจ เป้าหมาย ค่านิยม ความคาดหวัง การสร้างคุณค่าและผลการดำเนินการ และความสำเร็จของสถานศึกษา ข้อ 2) การกำหนดทิศทางโดยคำนึงถึงความต้องการความจำเป็นและตอบสนองต่อการคาดหวังของนักเรียน ผู้ปกครองและผู้เกี่ยวข้อง และข้อ 3) สนับสนุนให้ชุมชนมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาและเข้าร่วมกิจกรรมสำคัญต่างๆ ที่ชุมชนได้จัดขึ้นอย่างสม่ำเสมอ ทั้งนี้ เป็นที่ยอมรับกันว่าผู้บริหารสถานศึกษาเป็นผู้กำหนดทิศทางของโรงเรียน มีบทบาทสำคัญในการเป็นผู้เชื่อมโยงกับครู เพื่อนำนโยบายไปสู่การปฏิบัติได้อย่างมีประสิทธิภาพ มีบทบาทในการควบคุม กำกับการดำเนินงาน และรับผิดชอบต่อผลสำเร็จของโรงเรียน สร้างความพึงพอใจให้แก่ครูในการปฏิบัติงาน จึงมีผลต่อการดำเนินงานในระดับของบุคคล รวมทั้งการแสดงพฤติกรรมการทำงานของครู สอดคล้องกับงานวิจัยของ วันเพ็ญ บุรีสูงเนิน (2552) เรื่องปัจจัยที่ส่งผลต่อความสำเร็จในการบริหารสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน เขตพัฒนาพื้นที่ชายฝั่งทะเลตะวันออก พบว่า พฤติกรรมผู้นำของผู้บริหารเป็นตัวแปรที่ส่งผลต่อความสำเร็จในการบริหาร การบริหารโรงเรียนปัจจุบันจำเป็นต้องกำหนดแผนงาน เป้าหมาย วัตถุประสงค์ และ โครงการปฏิบัติงานไว้อย่างชัดเจน สอดคล้องกับบทบาทภาระหน้าที่ของครูและบุคลากรในโรงเรียน ผู้บริหารจะต้องเป็นผู้ประสานงาน ควบคุม กำกับ ติดตามผลการดำเนินงานและขอความร่วมมือจากผู้เกี่ยวข้องทุกฝ่ายมาร่วมกิจกรรมการบริหารโรงเรียน โดยผู้บริหารจะต้องอาศัยความรู้ ความสามารถของตนเอง กระตุ้นให้ครู บุคลากรทุกคนเกิดความเข้าใจถึงระบบงาน สอดคล้องกับ ชีระ รุญเจริญ (2545) กล่าวว่า การจัดการศึกษามีความจำเป็นต้องอาศัยผู้บริหารสถานศึกษา และผู้บริหารสถานศึกษามีอาชีพ จึงจะทำให้การบริหารจัดการศึกษาประสบผลสำเร็จและเป็นไปตามแนวทางที่พึงประสงค์ นอกจากนี้ ยังสอดคล้องกับการศึกษาของ แซมมอนด์ฮิลแมน และมอร์ติมอร์ (Sammaonds, Hillman and Mortimore) (1995) ได้ศึกษาวิจัยองค์ประกอบที่ส่งผลถึงความสำเร็จ หรือความมีประสิทธิภาพของโรงเรียน ประกอบด้วย 1 องค์ประกอบ และองค์ประกอบที่สำคัญที่สุดคือ ความเป็นผู้บริหารมืออาชีพ และยังสอดคล้องกับรูปแบบโรงเรียนที่เป็นเลิศ ประเทศสิงคโปร์ (SEM) ให้ความสำคัญด้านภาวะผู้นำของผู้บริหารโรงเรียน ด้านการจัดการเรียนการสอน การวัดผลประเมินผลของนักเรียน มุ่งสู่ความเป็นเลิศทางการศึกษาโดยการมีส่วนร่วมของชุมชนและสังคม

1.2 องค์ประกอบที่ 2 มีความพยายาม/ความตระหนัก โดยรวมมีระดับความคิดเห็นอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อที่มีระดับความคิดเห็นอยู่ในระดับมากที่สุด พบว่าข้อที่ 5) มีการจัดตั้งทีมงานคณะกรรมการ โดยผู้บริหารสนับสนุนและพัฒนา หรือให้มีความรู้ความสามารถในงานที่ได้รับมอบหมาย และมอบอำนาจในการตัดสินใจ ข้อ 6) ผู้บริหารสถานศึกษา มีการตรวจสอบ ติดตาม ประเมินผลการดำเนินการของฝ่ายบริหารเพื่อนำผลการประเมินไปพัฒนาและปรับปรุงประสิทธิภาพของการดำเนินการทั้งระบบ และข้อ 11) มีแผนยุทธศาสตร์ ทั้งระยะสั้นและระยะยาวอย่างเป็นรูปธรรม พร้อมทั้งมีแผนปฏิบัติการที่รองรับการเปลี่ยนแปลง ทั้งนี้อาจเป็นเพราะพระราชบัญญัติโรงเรียนเอกชน พ.ศ. 2550 ได้บัญญัติให้มีคณะกรรมการบริหารโรงเรียน มีอำนาจหน้าที่ 1) ออกระเบียบและข้อบังคับต่างๆ ของโรงเรียน 2) ให้ความเห็นชอบนโยบายและแผนพัฒนาการศึกษาของโรงเรียน 3) ให้คำแนะนำ การบริหารและการจัดการโรงเรียนด้านบุคลากร แผนงาน งบประมาณ วิชาการ กิจกรรมนักเรียน อาคารสถานที่ และความสัมพันธ์กับ ชุมชน กำกับดูแลให้มีระบบการประกันคุณภาพภายใน ติดตาม ตรวจสอบ และการประเมินผล สอดคล้องกับแนวคิดของบัณฑิต ศรีพุทธานกูร (2553) ที่กล่าวว่า ภายในปี 2558 ประเทศไทยต้องทำบันทึกข้อตกลงเกี่ยวกับการจัดการศึกษาร่วมกันกับกลุ่มประเทศ อาเซียน เพื่อรองรับการเคลื่อนไหลของประชากรในกลุ่มประเทศอาเซียน ทำให้เกิดการแข่งขันสูงทั้งกับตัวเอง ทั้งภายในและภายนอก ทางสถานศึกษาเอง ต้องมีการเตรียมความพร้อมในปัจจัยพื้นฐาน ห้องปฏิบัติการ นวัตกรรมต่างๆ การบริหารคุณภาพ การแลกเปลี่ยน เรียนรู้ให้ได้มาตรฐานทั้งผู้บริหาร ครู นักเรียน หากจุดเด่นที่แตกต่างจากสถานศึกษาอื่น ทำให้บุคลากรรณรงค์การดูแล ด้านสวัสดิการของครู บุคลากร ให้ทุนเรียนต่อหรือให้เป็นหุ้นส่วน เป็นต้น และจัดการเรียนการสอนเน้นผู้เรียนเป็นพลโลกโดยเน้นการ คิดวิเคราะห์ คิดสร้างสรรค์ คิดผลิตผลงานเป็นของตนเอง ความรับผิดชอบ การสื่อสาร สื่อการจัดกิจกรรม การให้ความรู้ควบคู่กับ การปฏิบัติ รางวัลคุณภาพแห่งชาติประเทศสิงคโปร์ (SQA) เป็นรางวัลที่รัฐบาลประเทศสิงคโปร์มอบให้องค์กรที่ระบบการบริหาร จัดการและผลการดำเนินงานที่เป็นเลิศและเป็นรางวัลที่ได้รับการยอมรับว่ามีศักดิ์ศรีในระดับมาตรฐานโลก (world class) เช่น MBNQA, EQA, SQA และ JQA มีเกณฑ์ในการพิจารณา 7 หมวด ซึ่งหมวดที่ 4 เรื่องทรัพยากรบุคคลเป็นการมุ่งเน้นว่าผู้บริหารองค์กร ต้องมีความพยายามและความตระหนัก สามารถนำศักยภาพของพนักงานมาใช้ในการสร้างผลงานที่สูงให้กับองค์กร

1.3 องค์ประกอบที่ 3 วิสัยทัศน์กว้างไกล โดยรวมมีระดับความคิดเห็นอยู่ในระดับมากที่สุด เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อที่มี ระดับความคิดเห็นอยู่ในระดับมากที่สุด พบว่า ข้อที่ 2) มีการวางแผนการประชุมไว้อย่างชัดเจนตลอดทั้ง ข้อที่ 17) มีความมุ่งมั่นใน เป้าหมายที่ชัดเจนทางการจัดการศึกษา ข้อที่ 1) จัดให้มีการประชุมระดับองค์กร ระดับแผนก ระดับกลุ่ม เพื่อผลักดันนโยบายไปสู่การ ปฏิบัติ และข้อ 10) ทำแผนกลยุทธ์เพื่อผลสัมฤทธิ์ในการปฏิบัติงาน ทั้งนี้ เป็นที่ยอมรับกันว่าองค์กรหรือสถานศึกษาที่มีคุณภาพเป็นที่ ยอมรับของชุมชนและสังคม หัวใจสำคัญก็คือผู้นำหรือผู้บริหารสถานศึกษาที่จะเป็นตัวจักรสำคัญในการบริหารจัดการเกิดการ ขับเคลื่อน ซึ่งประกอบไปด้วยคน งบประมาณ และการจัดการให้เกิดประสิทธิภาพสูงสุด ผู้นำหรือผู้บริหารสถานศึกษาจึงเป็นผู้มี บทบาทสำคัญที่จะชี้เป็นชี้ตายต่อองค์กรเพื่อตอบสนองนโยบาย หลักสูตร และความคาดหวังของสังคมได้ตามความคาดหวังหรือไม่ ดังคำกล่าวที่ว่า "การปลูกพืชจะเจริญงอกงามต้องเห็นเงาของผู้ปลูกฉันใด โรงเรียนจะมีคุณภาพต้องเห็นงานผู้บริหารฉันนั้น" ซึ่งสอดคล้องกับแนวคิดของ อรุณ จุติผล (2559) ที่ได้อธิบายว่า สถานการณ์ซึ่งเปลี่ยนแปลงไปตามบริบทของสังคม ทั้งด้านเศรษฐกิจ การเมืองสิ่งแวดล้อม และเทคโนโลยี ฯลฯ เป็นการเปลี่ยนแปลงซึ่งต้องบริหารแบบรู้เท่าทัน ทันการณ์ มีวิสัยทัศน์ โดยใช้พื้นฐานความรู้ เดิมเป็นตัวตั้งแล้วนำมาวิเคราะห์เรียบเรียง เพื่อศึกษาและทำความเข้าใจ แล้วจัดการกำจัดจุดอ่อนและเพิ่มจุดแข็งให้เกิดประโยชน์ สูงสุด ภาวะผู้นำเป็นกระบวนการที่ผู้นำหรือที่มีภาวะผู้นำเป็นผู้ที่ชักนำ จูงใจ ชี้นำ ใช้อิทธิพลหรืออำนาจที่มีอยู่ในรูปแบบต่างๆ ทำให้ กระตุ้นให้หรือชี้นำให้เพื่อนร่วมงานหรือผู้ใต้บังคับบัญชาให้ยินดี เต็มใจ พร้อมใจ ยินดีในการกระทำ การให้มีความกระตือรือร้นหรือ ร่วมดำเนินการอย่างใดอย่างหนึ่ง ตามที่ผู้นำต้องการให้มีพฤติกรรมไปในทิศทางที่เขาชักนำในการทำงานหรือดำเนินกิจกรรมที่ผู้นำนั้น รับผิดชอบ หรือตามที่ผู้นำนั้นต้องการ การเปลี่ยนแปลงเป็นกระบวนการที่เกิดขึ้นอย่างต่อเนื่องอยู่ตลอดเวลา ไม่อาจแยกจากกันได้ เด็ดขาดว่าเป็นยุคอดีต ยุคปัจจุบัน และยุคอนาคต แต่จะมีลักษณะที่คาบเกี่ยวและมีความสัมพันธ์ต่อกันเสมือนอยู่บนเส้นตรงเดียวกัน กระแสการเปลี่ยนแปลงทางการศึกษาที่คาดเดาว่า จะเกิดขึ้นในอนาคตอาจมีกระแสหลักอยู่หลายประเด็นที่ได้เกิดมาในอดีตแล้ว ดำเนินสืบต่อมาในปัจจุบัน และอาจต่อเนื่องต่อไปในอนาคต หรืออาจเป็นกระแสหลักที่คาดว่าอาจเกิดขึ้นใหม่ในอนาคต และ

สอดคล้องกับงานวิจัยของ ชัตติยา ด้วงสำราญ (2552) เรื่อง รูปแบบการบริหารเชิงกลยุทธ์สำหรับโรงเรียนขนาดเล็ก พบว่า องค์ประกอบที่สำคัญเป็นอันดับที่ 1 คือ การวางแผนกลยุทธ์ ซึ่งส่งผลสำคัญต่อการปฏิบัติตามกลยุทธ์ของโรงเรียน การวางแผน (planning) ควรมีการพัฒนาบุคลากรให้มีความรู้ความเข้าใจในการวางแผนกลยุทธ์ และมีการประชุมปรึกษาหารือ เมื่อเกิดปัญหา อุปสรรค หาแนวทางแก้ไขปัญหาร่วมกัน จัดให้มีการประชุมปฏิบัติการ เพื่อกำหนดวัตถุประสงค์และกำหนดตัวชี้วัดความสำเร็จที่จะ บรรลุถึงวัตถุประสงค์ในแต่ละด้าน เปิดโอกาสระดมความคิดร่วมวางแผน หาจุดอ่อนจุดแข็ง ทบทวนวิสัยทัศน์ พันธกิจ เป้าประสงค์ ของโรงเรียนให้ชัดเจน นำเทคโนโลยีและภูมิปัญญาท้องถิ่นมามีส่วนร่วมในการวางแผน ผลการวิจัยครั้งนี้ยังสอดคล้องกับ เกณฑ์รางวัล ความเป็นเลิศของประเทศฮ่องกง (HK) มีเกณฑ์การให้รางวัล 4 ด้าน ด้านที่ 1 ด้านการจัดการและการจัดการศึกษา สถานศึกษาต้อง จัดทำแผนการพัฒนาสถานศึกษาและยุทธวิธีปฏิบัติเพื่อบรรลุเป้าหมายให้สนองความต้องการของนักเรียนและผู้ปกครอง สามารถ ใช้ประโยชน์จากจุดแข็ง จุดอ่อน แผนการพัฒนาสถานศึกษามีเป้าหมายที่ชัดเจน และมั่นคงในแง่ของการส่งเสริม จริยธรรม ศีลธรรม สติปัญญา อารมณ์ ร่างกาย สังคมและสุนทรียภาพของนักเรียน ครูมีส่วนร่วมในการพัฒนาแผนของสถานศึกษา เช่นเดียวกับการ พัฒนาคุณภาพภาครัฐ (MQA) ของ ก.พ.ร. องค์ประกอบที่ 2 ได้แก่ การวางแผนองค์การ (strategic planning) เป็นการประเมิน วิธีการกำหนดและถ่ายทอดยุทธวิธี เป้าประสงค์เชิงยุทธศาสตร์และกำหนดปัจจัยที่สำคัญที่ทำให้ผู้รับบริการและผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย พึงพอใจ สอดคล้องกับรางวัลคุณภาพแห่งยุโรป (EQA) เกณฑ์หลักคือ นโยบายและกลยุทธ์ขององค์กร หมายถึงตัวชี้วัดที่แสดงถึง วิธีการที่องค์กรใช้แนวคิดในการปรับปรุงคุณภาพในการกำหนดแนวทางการสื่อสารการปฏิบัติงาน การตรวจสอบและการปรับปรุง นโยบายและกลยุทธ์

1.4 องค์ประกอบที่ 4 การบูรณาการ โดยรวมมีระดับความคิดเห็นอยู่ในระดับมากที่สุด เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อที่มี ระดับความคิดเห็นอยู่ในระดับมากที่สุด พบว่า ข้อที่ 2) พัฒนาสถานศึกษาให้เป็นองค์กรที่ยั่งยืน และปรับปรุงผลการดำเนินงานให้ บรรลุพันธกิจและวัตถุประสงค์เชิงกลยุทธ์ มีนวัตกรรมในการพัฒนาสถานศึกษาที่พร้อมจะแข่งขันกับสถานศึกษาอื่นๆ ข้อที่ 1) ให้ความสำคัญกับงานวิชาการ และเน้นกระบวนการเรียนรู้ที่ครูผู้สอนจัดให้กับนักเรียน ข้อที่ 8) การออกแบบภาระงาน ขอบข่าย งาน แนวทางปฏิบัติงาน โดยแบ่งภาระงานออกเป็น 4 ด้าน คือ งานวิชาการ งานการเงิน การบุคลากร และงานบริหารทั่วไปอย่าง ชัดเจน และข้อที่ 13) พัฒนาระบบสารสนเทศ มีการประชาสัมพันธ์ข่าวสาร ให้บริการนักเรียน ผู้ปกครอง และผู้เกี่ยวข้องทราบเป็น ระยะๆ อย่างสม่ำเสมอ ทั้งนี้สอดคล้องกับสำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมการศึกษาเอกชน (2559) ที่ได้ระบุถึงบทบาทของ สถานศึกษาเอกชนว่า สถานศึกษาเอกชนมีการบริหารจัดการที่มีความคล่องตัว เนื่องจากการบริหารจัดการที่มีอิสระ โดยบริหารอย่าง ระบบธุรกิจ ซึ่งคล่องตัวมากกว่าระบบราชการ จึงสามารถลดขั้นตอนและระเบียบวิธีการในการสั่งการ บังคับบัญชา สามารถตัดสินใจ ปรับปรุง เปลี่ยนแปลงการบริหารงานด้านต่างๆ ตลอดจนบุคลากรและทรัพยากรอื่นๆ ที่เอื้อประโยชน์ต่อการจัดการศึกษาได้อย่าง เต็มที่ ทำให้ประหยัดเวลา งบประมาณและกำลังคน ซึ่งเป็นปัจจัยหลักของการบริหารที่มีประสิทธิภาพ นอกจากนี้ ยังมีความคล่องตัว ในการนำนวัตกรรมและเทคโนโลยีมาใช้ในการดำเนินงาน โดยไม่มีข้อจำกัดทางด้านระเบียบข้อบังคับเหมือนสถานศึกษาภาครัฐ ทำให้ สามารถปรับเปลี่ยนและเลือกใช้วัสดุอุปกรณ์การศึกษาที่ทันสมัย และสอดคล้องกับความต้องการของผู้เรียนได้อย่างรวดเร็วและทัน เหตุการณ์ ทั้งนี้ วัลลภ รองพล (2553) ได้กล่าวว่า จากการสื่อสารที่ไร้พรมแดน การเคลื่อนไหวและการเปลี่ยนแปลงของประชาคมโลก ทำให้กลุ่มประเทศอาเซียนต้องรวมตัวกันเพื่อการอยู่รอดและการต่อรองในระบบเศรษฐกิจในสังคมโลก ส่งผลถึงการเลื่อนไหลของ กลุ่มประชากรในอาเซียน และทำให้การจัดการศึกษาของสถานศึกษาเอกชนในอนาคตมีแนวโน้มเป็นการจัดการศึกษาเข้าสู่สากลใน ระบบอาเซียน ภายในปี 2558 ซึ่งเป็นการจัดการศึกษาที่มีความเป็นมาตรฐานสากล มีการแข่งขันสูงทั้งกับตัวเอง ทั้งภายในและ ภายนอก รวมทั้งการเปลี่ยนแปลงการใช้หลักสูตรในระดับต่างๆ เช่นเดียวกันกับพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 และที่ แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2545 มาตรา 39 ที่ระบุว่า "ให้กระทรวงศึกษาธิการกระจายอำนาจการบริหารและการจัดการศึกษา ทั้งด้านวิชาการ งบประมาณ การบริหารงานบุคคล และการบริหารทั่วไป ไปยังคณะกรรมการและสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาและ สถานศึกษาในเขตพื้นที่การศึกษาโดยตรง และสอดคล้องกับงานวิจัยของ Caron Elizabeth A. & Mc Laughlin (2002) และงานวิจัย ของ Ka - ho Mok (2003) ที่พบว่า การบริหารทรัพยากรบุคคลเป็นองค์ประกอบสำคัญของระบบการบริหารที่มุ่งสู่ความเป็นเลิศ

ซึ่งประกอบด้วย การพัฒนาทรัพยากรบุคคลที่มุงเน้นคุณภาพ การสนับสนุนให้ทำงานพร้อมกัน การสร้างขวัญและกำลังใจให้บุคลากร การสนับสนุนช่องทางการสื่อสารความร่วมมือและการแบ่งปันความรู้ระหว่างแผนกและโรงเรียน การมุ่งมั่นในหน้าที่ที่ได้รับมอบหมาย การมอบอำนาจให้กับพนักงานได้มีส่วนร่วมและรับผิดชอบในระบบ การปรับปรุงโรงเรียนและการให้รางวัลที่ตอบสนองวัตถุประสงค์ของโรงเรียน และสอดคล้องกับงานวิจัยของ ทรวงพล เจริญคำ (2552) เรื่องรูปแบบความเป็นเลิศของโรงเรียน สังกัดกรุงเทพมหานคร พบว่า องค์ประกอบหลักของระบบการบริหารที่มุ่งเน้นความเป็นเลิศของสถานศึกษาเอกชน มี 9 องค์ประกอบ องค์ประกอบที่ 5 คือ การมุ่งเน้นทรัพยากรบุคคลเป็นปัจจัยที่สำคัญ ผู้บริหารไม่ถือตัว ทำงานเป็นไปตามระบบ มีความยืดหยุ่นในการทำงานและเกิดความผูกพันระหว่างตนเองและครู การพัฒนาระบบการประเมินผลภายในสถานศึกษา การพัฒนาระบบการเรียนรู้ต้องจัดการเรียนการสอนโดยเน้นผู้เรียนเป็นสำคัญให้ได้ปฏิบัติจริงมากที่สุด มีการประเมินผลตามสภาพจริงเพื่อนำมาปรับปรุงการทำงานให้มีประสิทธิภาพ

1.5 องค์ประกอบที่ 5 แนวนโยบายการจัดการศึกษาชาติ โดยรวมมีระดับความคิดเห็นอยู่ในระดับมากที่สุด เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อที่มีระดับความคิดเห็นอยู่ในระดับมากที่สุด พบว่า ข้อที่ 4) ส่งเสริมให้ครูมีความเชี่ยวชาญในการพัฒนาคุณภาพผู้เรียนทุกคนตามมาตรฐานการศึกษา ข้อที่ 1) สร้างความร่วมมือกับเครือข่ายทางการศึกษา (ผู้ปกครอง กลุ่มสถานศึกษา สมาคม หรือ ชมรมที่เกี่ยวกับการศึกษา) ในการแสวงหาความร่วมมือในการสนับสนุนการศึกษาของสถานศึกษา และข้อที่ 5) จัดประสบการณ์ให้ครูมีความรู้ ความเข้าใจเรื่องหลักสูตรแกนกลางและหลักสูตรสถานศึกษาอย่างชัดเจน ทั้งนี้เป็นที่ยอมรับโดยทั่วไปว่า สถานศึกษาไม่ว่าเป็นของรัฐหรือเอกชนจำเป็นต้องมีการดำเนินงานตามแนวนโยบายการศึกษาชาติ พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พระราชบัญญัติการศึกษาเอกชน และข้อกำหนดอื่นๆ ซึ่งสอดคล้องกับการบริหารสู่ความเป็นเลิศตามแนวคิดของ ปีเตอร์และวอเตอร์แมน (Peter ad Waterman, 1982) ที่กล่าวว่าการบริหารจัดการ ผู้บริหารควรสัมผัสกับปฏิบัติงานจริงๆ ไม่ใช่นั่งอยู่ในสำนักงานเท่านั้น ควรใช้นโยบายเปิดกว้างเพื่อทราบข้อเท็จจริง สนับสนุนให้บุคลากรรวมตัวกันเป็นกลุ่ม ช่วยกันคิดแก้ปัญหา ใช้เทคนิคการประเมินผลอย่างสร้างสรรค์ไม่เป็นทางการ เพื่อให้เกิดความรู้สึกที่ดี แลกเปลี่ยนข่าวสารอย่างไม่เป็นทางการอยู่เสมอ จึงก่อให้เกิดประโยชน์ในการปฏิบัติงานอย่างจริงจัง เช่นเดียวกับ รางวัลคุณภาพแห่งชาติ (IOA) มีเกณฑ์การประเมินในหมวดที่ 6 คือ การบริหารกระบวนการ (Process Management) เป็นการประเมิน การจัดการกระบวนการ การให้บริการ และกระบวนการอื่นที่ช่วยสร้างคุณค่าแก่ผู้รับบริการและผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย และกระบวนการสนับสนุนเพื่อให้บรรลุพันธกิจขององค์กร และยังสอดคล้องกับ รางวัลคุณภาพแห่งยุโรป (EQA) เกณฑ์ด้านกระบวนการ หมายถึงการออกแบบการจัดการและปรับปรุงกระบวนการเพื่อที่จะไปสร้างความพึงพอใจและก่อให้เกิดคุณค่าเพิ่มให้กับลูกค้าและผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย สอดคล้องกับ ชีระ บุญเจริญ (2550) ที่กล่าวว่า การจัดการศึกษามีความจำเป็นต้องอาศัยผู้บริหารการศึกษาและผู้บริหารสถานศึกษามีอาชีพ จึงทำให้การบริหารและการจัดการศึกษา ประสบผลสำเร็จและเป็นไปตามแนวทางที่พึงประสงค์ ในการปฏิรูปการศึกษาตามพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติจะประสบความสำเร็จจำเป็นต้องอาศัยองค์กรปฏิบัติ คือ สถานศึกษา ซึ่งหมายถึงการปฏิบัติภารกิจของผู้บริหาร ครูและบุคลากรทางการศึกษา ได้เป็นอย่างดีและผู้บริหารสถานศึกษาจะต้องเป็นผู้นำการปฏิรูปที่มีประสิทธิภาพ สอดคล้องกับงานวิจัยของ แมคคาที (MC. Carthy) ได้ศึกษาวิจัยเกี่ยวกับบทบาทการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารโรงเรียนมัธยมศึกษาในรัฐนิวเจอร์ซีย์ จากกลุ่มตัวอย่างที่เป็นผู้บริหารโรงเรียนและครู ผลการวิจัยพบว่า กลุ่มครูที่มีความคิดเห็นไม่สอดคล้องกับผู้บริหารโรงเรียนพบว่าการสนับสนุนทางสังคมของครู ด้านการชื่นชมนับถือ ยอมรับ เห็นด้วย และช่วยเหลือโดยตรง ทำให้เกิดขวัญกำลังใจ มีประสิทธิภาพ สอดคล้องกับ รัสเซลและคนอื่นๆ (Russel & others, 1997) ที่พบว่าครูได้รับการสนับสนุนจากสังคมผู้บริหาร เป็นตัวแปรสำคัญที่จะส่งผลกระทบต่อการทำงานให้บรรลุผลสำเร็จอย่างต่อเนื่อง และ

สอดคล้องกับฟอร์ด (Ford, 199) ที่ได้ศึกษาร่องการนำระบบการจัดการสร้างคุณภาพทั้งองค์กรไปใช้ในโรงเรียนในรัฐแท็กซัส มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาประเด็นที่เกี่ยวข้องกับการยอมรับต่อประสิทธิผลของระบบการบริหารจัดการคุณภาพทั้งองค์กร ที่มีต่อการนำไปใช้เพื่อการเปลี่ยนแปลงในโรงเรียนของผู้บริหารและครูผู้สอน ผลการศึกษาพบว่า ผู้ปฏิบัติงานในโรงเรียนมีความตระหนักในหลักการและความคิดรวบยอดของระบบการจัดการสร้างคุณภาพทั้งองค์กรอยู่ในระดับสูง และสอดคล้องกับแนวคิดของ โคเฮน และ อัฟฮอฟฟ์ (Cohen & Uphoff, 1980) ที่พบว่าองค์ประกอบของการมีส่วนร่วมที่สำคัญด้านหนึ่งคือ ให้ชุมชนมีส่วนร่วมในการดำเนิน

โครงการ ตัดสินใจในการใช้ทรัพยากรสนับสนุนโครงการ และการร่วมมือกับองค์กรหรือกลุ่มกิจกรรมเป็นการเฉพาะ

2. รูปแบบการบริหารสถานศึกษาเอกชนสู่ความเป็นเลิศ จากข้อค้นพบของรูปแบบการบริหารสถานศึกษาเอกชนสู่ความเป็นเลิศ ซึ่งประกอบด้วย องค์ประกอบที่สำคัญ จำนวน 5 องค์ประกอบ จะเห็นว่า รูปแบบการบริหารสถานศึกษาเอกชนสู่ความเป็นเลิศ สอดคล้องกับรางวัลคุณภาพแห่งชาติประเทศสิงคโปร์ (Singapore Quality Award : SOA) ซึ่งเป็นรางวัลที่ได้รับการยอมรับอย่างกว้างขวางคือ MBNOA, EFQM และ AEA ว่ามีศักดิ์ศรีในระดับมาตรฐานโลก (world class) มีเกณฑ์การพิจารณา 7 หมวด ดังนี้ 1) ภาวะผู้นำ 2) สารสนเทศ 3) การวางแผน 4) ทรัพยากรบุคคล 5) การจัดการกระบวนการ 6) การมุ่งเน้นลูกค้า 7) ผลลัพธ์การปฏิบัติงานและคุณภาพ องค์ประกอบด้านกระบวนการจัดการเรียนรู้ของครู งานวิจัยของ วันเพ็ญ บุรีสูงเนิน พบว่า คุณภาพการสอนของครูเป็นตัวแปรที่สำคัญซึ่งสัมพันธ์กับความสำเร็จในกระบวนการบริหารของโรงเรียน พฤติกรรมการสอนของครูมีอิทธิพลต่อการเรียนรู้ของนักเรียน ครูเป็นตัวแปรที่ส่งผลต่อความสำเร็จ ดังนั้น ในการบริหารจัดการจะต้องสนับสนุนให้ครูเป็นผู้ปฏิบัติงานเต็มศักยภาพ ให้การสนับสนุนความคิด อารมณ์ การนับถือ การยอมรับฟังความคิดเห็น ทำให้เกิดขวัญกำลังใจและการปฏิบัติงานสำเร็จมีประสิทธิภาพ ส่วนด้านการวางแผนกลยุทธ์ สอดคล้องกับงานวิจัยของ ชัตติยา ดั่งสำราญ (2552) ที่พบว่า การวางแผนกลยุทธ์เป็นองค์ประกอบหนึ่งในรูปแบบของการบริหารเชิงกลยุทธ์สำหรับโรงเรียนขนาดเล็ก โรงเรียนมีความพร้อมของบุคลากร บุคลากรมีความรู้ความสามารถ โดยพัฒนาบุคลากรทุกฝ่ายให้มีความรู้ความเข้าใจในกระบวนการ วางแผนกลยุทธ์ และมีส่วนร่วมของคณะกรรมการสถานศึกษาและผู้มีส่วนได้ส่วนเสียเพื่อกำหนดวิสัยทัศน์ พันธกิจ และเป้าประสงค์ กลยุทธ์ที่ดำเนินจะบรรลุผลสำเร็จได้ปัจจัยที่สำคัญที่เกี่ยวข้องกับการปฏิบัติงานทั้งหลาย คือ คุณภาพทรัพยากรบุคคลและความเหมาะสมของระบบ กระบวนการเหล่านี้ต่างก็เป็นเครื่องมือให้ผู้บริหารสถานศึกษาได้ใช้บริหารจัดการสำหรับการทำงานร่วมกัน เพื่อมุ่งสู่เป้าหมายคือ ความสำเร็จของผู้เรียน ผู้บริหารสถานศึกษาจะเป็นบุคคลที่สำคัญที่สุดที่จะทำให้ผลงานบรรลุเป้าหมาย

เพื่อความเป็นไปได้ในการนำไปสู่การปฏิบัติ (Feasibility for Implementation) ผู้วิจัยได้ออกแบบรูปแบบองค์ประกอบการบริหารสถานศึกษาเอกชนสู่ความเป็นเลิศ ทั้ง 5 องค์ประกอบ คือ การดำเนินงาน การปฏิบัติการอย่างมืออาชีพ (Professional) มีความพยายาม/ความตระหนัก (Attempt & Awareness) วิสัยทัศน์กว้างไกล (World Wide Vision) การบูรณาการ (integrated) และแนวนโยบายการจัดการศึกษาของชาติ (National Education) เรียกว่า PAWIN Model

3. ผลการยืนยันรูปแบบการบริหารสถานศึกษาเอกชนสู่ความเป็นเลิศ จากผลการยืนยันรูปแบบการบริหารสถานศึกษาเอกชนสู่ความเป็นเลิศ พบว่า ผู้เชี่ยวชาญทั้ง จำนวน 9 คน มีความคิดเห็นสอดคล้องกันว่า รูปแบบการบริหารสถานศึกษาเอกชนสู่ความเป็นเลิศมีความเหมาะสมกับบริบท มีความเป็นไปได้ในการนำไปใช้ มีความถูกต้องตามหลักการในเชิงทฤษฎี มีประโยชน์ต่อสถานศึกษาในการนำไปใช้พัฒนาคุณภาพการศึกษา นอกจากนี้ หลายท่านยังได้เสนอความคิดเห็นเพิ่มเติมว่า องค์ประกอบของรูปแบบการบริหารสถานศึกษาเอกชนสู่ความเป็นเลิศ เป็นองค์ประกอบที่เกี่ยวข้องโดยตรงกับผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้องทุกฝ่าย ได้แก่ ผู้บริหารสถานศึกษาโดยเฉพาะผู้เรียน ซึ่งเป็นตัวบ่งชี้ถึงคุณภาพหรือความคาดหวังต่อความสำเร็จในการบริหารจัดการของผู้บริหาร ตลอดจนผู้บริหารสถานศึกษามีอิทธิพลโดยตรงต่อกระบวนการการบริหารทรัพยากรบุคคล การวางแผนกลยุทธ์และกระบวนการบริหารจัดการ และมีอิทธิพลโดยอ้อมต่อกระบวนการจัดการเรียนรู้ของครู ซึ่งถ้าผู้บริหารมีกระบวนการบริหารจัดการที่ดี มีการวางแผนกลยุทธ์ก็จะส่งผลให้กระบวนการจัดการเรียนรู้ของครูมุ่งสู่เป้าหมาย คือ ความสำเร็จของผู้เรียนที่มีคุณภาพ เช่นเดียวกับองค์ประกอบกระบวนการบริหารจัดการและการวางแผนกลยุทธ์มีอิทธิพลโดยตรงต่อความคาดหวังต่อความสำเร็จของผู้เรียน และการวางแผนกลยุทธ์จะมีอิทธิพลทางตรงต่อการบริหารทรัพยากรบุคคล และกระบวนการบริหารจัดการ ซึ่งทุกองค์ประกอบจะมีอิทธิพลโดยตรงและ โดยอ้อมต่อความคาดหวัง ต่อความสำเร็จของผู้เรียน หมายถึง ส่งผลต่อความสำเร็จในการบริหารสถานศึกษา โดยผู้บริหารสถานศึกษานำนโยบายสู่การปฏิบัติได้อย่างมีประสิทธิภาพ ผู้เชี่ยวชาญหลายท่านยังได้ให้ความคิดเห็นในทำนองเดียวกัน กล่าวคือ ไม่เพียงแต่องค์ประกอบทั้ง 5 ด้านเท่านั้นที่จะส่งผลต่อความสำเร็จในการบริหารสถานศึกษา องค์ประกอบอื่นๆ ได้แก่ เช่น ด้านวัฒนธรรมการบริหาร ด้านประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา ฯลฯ ก็ถือว่าเป็นองค์ประกอบที่สำคัญในการบริหารที่จะทำให้โรงเรียนมีคุณภาพมุ่งสู่ความเป็นเลิศ ตลอดจนการสร้างเครือข่ายแห่งการเรียนรู้ระหว่างโรงเรียนกับชุมชน หน่วยงาน องค์กรอื่นๆ ระดมทรัพยากรเพื่อ

การศึกษา ล้วนแล้วแต่มีอิทธิพลและส่งผลต่อความสำเร็จในการบริหารสถานศึกษาเอกชนสู่ความเป็นเลิศทั้งนั้น

ข้อเสนอแนะในการใช้ประโยชน์

1. หน่วยงานระดับนโยบายควรส่งเสริม สนับสนุน และพัฒนาให้ผู้บริหารมีความเป็นมืออาชีพ มีความตระหนัก มีวิสัยทัศน์ มีการบูรณาการ และจัดการศึกษาตามแนวนโยบายการศึกษาชาติ เพื่อนำสถานศึกษาสู่เป้าหมายอย่างมีประสิทธิภาพ
2. หน่วยงานต้นสังกัดควรส่งเสริม สนับสนุน จัดอบรมเชิงปฏิบัติการให้ความรู้เรื่องการวางแผนกลยุทธ์สู่ความเป็นเลิศ และนำไปปฏิบัติ
3. ผู้บริหารควรมีการนิเทศ ติดตาม ส่งเสริม สนับสนุนและเปิดโอกาสให้ผู้เกี่ยวข้องมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษา
4. ผู้บริหารควรวางแผนและใช้แผนเป็นเครื่องมือในการปฏิบัติงาน ควรสนับสนุนเครือข่าย องค์กรต่างๆ เข้ามามีส่วนร่วมในการจัดการศึกษา
5. ผู้บริหารโรงเรียนควรส่งเสริมและสนับสนุนให้ผู้เรียนมีความก้าวหน้าและประสบผลสำเร็จตามความต้องการของชุมชนและสังคม

ข้อเสนอแนะในการทำวิจัยครั้งต่อไป

1. ควรศึกษาวิจัยเกี่ยวกับรูปแบบการบริหารสถานศึกษาอื่นๆ เช่น สถานศึกษาของรัฐสู่ความเป็นเลิศ
 2. ควรศึกษาวิจัยองค์ประกอบต่างๆ ของการบริหารสถานศึกษาสู่ความเป็นเลิศ ทั้งเชิงปริมาณและเชิงคุณภาพ
- ข้อจำกัดในการนำรูปแบบไปใช้
1. การนำรูปแบบไปใช้ ควรอยู่ในเงื่อนไข บริบท ของสถานศึกษานั้นๆ
 2. กระบวนการปฏิบัติตามรูปแบบจะต้องมีความสัมพันธ์ในเชิงระบบ
 3. ผู้บริหารต้องมีความมุ่งมั่นในการทำงานให้สำเร็จ มีความกระตือรือร้น และมีความเชื่อว่ารูปแบบที่คิดต้องทำได้